

SLOVENŠČINA

OD ROMANTIKE DO REALIZMA:

Čas:

- V drugi polovici 19. Stoletja (1848-1881)

Značilnosti:

- Prehod iz čustvenega v resnično oz. realno obdobje,
- Vmesno obdobje

Pomen:

- Prvi slovenski roman: *Josip Jurčič-Deseti brat (1866)*
- Prva umetna pripovedka: *Fran Levstik-Martin Krpan (1858)*
- Prva tragedija: *Josip Jurčič, dokončal Fran Levstik-Tugomer(1876)*
- Literarni program: *Popotovanje od Litije do Čateža*
- Delež proze in poezije se izenači

Predstavniki:

Pisatelji:

- Josip Jurčič (*Deseti brat, Kozlovska sodba v Višnji Gori, Jurij Kozjak, Domen, Tugomer*)
- Fran Levstik (*Martin Krpan*)
- Janez Mencinger
- Fran Erjavec

Pesnik:

- Simon Gregorčič (*Soči*)
- Simon Jenko (*Pesem po slovesu*)
- Josip Stritar

REALIZEM:

Čas:

- Ob koncu 19. Stoletja
- Začne se leta 1881 (Začne izhajati Ljubljanski zvon, ki ga lahko po vsebinskih značilnostih uvrstimo med literarne častnike. Njegovi ustanovitelji so bili: Josip Jurčič, Janko Kresnik, Ivan Tavčar in Fran

Levec. V Zvonu so uveljavljali realizem in naturalizem. Izhajal je kot mesečnik.)

- Konča pa 1899 (Izid Cankarjeve pesniške zbirke Erotika in Župančičeve Čaše Opojnosti.)

Značilnosti:

- Gre za opisovanje stvari takšnih kot so (nemoralnost meščanov, razsvetljevanje kmetov,...)
- Razvoj znanosti in umetnosti
- Uveljavljanje meščanstva in pojavijo se politične stranke

Pomen:

- Razumsko obdobje
- Opisovanje je stvarno, realistično

Predstavniki:

- Ivan Tavčar (*Visoška Kronika, Tržačan*)
- Janko Kresnik (*Mačkova očeta*)
- Anton Aškerc (*Čaša nesmrtnosti*)

Naturalizem:

- Je stopnjevan realizem. Kaže se vpliv vednosti, okolja in revščine. Gre za opis najhujših razmer.

Predstavniki:

- Zofka Kveder (*Potovalci*)
- Fran Govekar (*V Krvi-roman*)

MODERNA:

Čas:

- 1899-1918 (konec 1. svetovne vojne in Cankarjeva smrt)

Značilnosti:

- Pesmi so zapisane v svobodni obliki in verzu
- V prozi se pojavijo manj razumljiva dela
- Velik pomen ima zvočni učinek besed in barvitost slikovnega slikanja.
- Pojavi se kapitalizem
- Veliko ljudi se izseli

Pomen:

- Dosežemo svetovni vrh v prozi, poeziji in dramatik.

Predstavniki:

- Ivan Cankar (*Bobi*) – pesnik, pisatelj, dramatik
- Oton Župančič (*Žebljarska, Z vlakom*) – pesnik, dramatik
- Josip Muren Aleksandrov (*Kmečka pesem*) – pesnik
- Dragotin Kette (*Na Otčevem grobu*) – pesnik
- Fran Saleški Finžgar
- Fran Milčinski
- Jože Plečnik – arhitekt
- Mario Pogoj – skladatelj
- Richard Jakopič – slikar
- Matija Jama – slikar

Umetnostne smeri:

- **Simbolizem:** Je umetnostna smer ob koncu 19. Stoletja, ki izraža dojemanje sveta s simboli kot izraz zavračanja realizma. Simbolizem vidi skrivne pomene v človeški notranjosti.)
- **Impresionizem:** Je umetnostna smer, ki se je pojavila v drugi polovici 19. Stoletja. Gre za črpanje prizorov iz trenutnih vtisov. Pojavlja se zvočnost besed.
- **Dekadenca:** Pomeni postopno izgubljanje ustvarjalnih sil in tudi propadanje doseženih vrednot.
- **Nova romantika:** V tem obdobju se uveljavijo težnje oziroma značilnosti, ki jih je poznala že romantika.

KNJIŽEVNOST MED OBEMA VOJNAMA:

Ekspresionizem:

Čas:

- 1918-1930

Značilnosti:

- Prevladuje pesništvo
- Ekspresio – izraz (iz sebe iztiskajo svojo notranjo podobo)
- Pojavljajo se primeri iz industrijskega sveta
- Hrepenenje po človečnosti
- Vera v boljšega, prerojenega človeka
- Pojavljajo se nenavadne besede, težke metafore in napet slog

Predstavniki:

- Alojz Gradnik
- Srečko Kosovel
- Mile Klopčič
- Slavko Grum

Konstruktivizem:

- Srečko Kosovel – *Kons 4*

Socialni realizem:**Čas:**

- 1930-1941

Značilnosti:

- Prevladuje proza
- Gre za opisovanje stvarnega življenja
- Opisovanje malih ljudi (kmetov, delavcev), njihovo bedo, življenjske nesreče in težnjo k sreči

Predstavniki:

- France Bevk (*Kaplan Martin Čedermartz*)
- Anton Ingolič (*Gosenica, Sreča*)
- Prežihov Voranc (*Doberdob*)
- Miško Kranjc (*Otroci, čigavi ste?*)

KNJIŽEVNOST MED DRUGO SVETOVNO VOJNO:**Čas:**

- 1940 – 1945

Značilnosti:

- Preprosta razumljiva literatura
- Pojavi se ljudsko ustvarjanje
- Največ je pesmi
- Dramatike je malo in je kratka
- Proze skoraj ni

Pomen:

- Propaganda, vzpodbuda za boj proti okupatorju

- Boj za domovino, obramba

Predstavniki:

Pesniki:

- France Balantič
- Matej Bor
- Karel Destovnik Kajuh

Dramatiki:

- Matej Bor
- Vitomil Zupan
- Mile Klopčič

KNJIŽEVNOST PO DRUGI SVETOVNI VOJNI ali SODOBNA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST:

Čas:

- Od 1950 naprej

Značilnosti:

- Ohrani se tradicija
- Kasneje prehajajo od tradicij k modernemu
- Razvoj modernizma
- Ekspresionizma
- Eksistencializma
- Ultramodernizma
- Ohrani se simbolizem

Pomen:

- Pojavljajo se aktualni motivi

Predstavniki:

1. Povojnega roda:

Pisatelji:

- Boris Pahor
- Lojze Kovačič
- Marjan Rožanc
- Peter Božič

Pesniki:

- Janez Menart
- Kajetan Kovič
- Tone Pavček
- Ciril Zlobec
- Gregor Strniša

Dramatiki:

- Dominik Smole
- Dane Zajc

2. Povojnega roda:

Pisatelji:

- Rudi Šeliga
- Jože Smoj

Pesniki:

- Ervin Fritz
- Tomaž Šalamun
- Svetlana Makarovič
- Niko Grafenauer

Dramatiki:

- Rudi Šeligo

3. Povojnega roda:

Pisatelji:

- Drago Jančar
- Mate Dolenc

Pesniki:

- Ivo Svetina
- Boris A. Novak
- Milan Jesek
- Milan Dekleva

Dramatiki:

- Dušan Iovanarč
- Tone Partljič

IVAN CANKAR:

Ivan Cankar se je rodil 10. maj 1894 v Vrhniki. Tam je tudi obiskoval osnovno šolo, nato pa je šolanje nadaljeval na ljubljanski realki. Na Dunaju je študiral tehniko, vendar se je kmalu prepisal na slavistko. Umrl je 11. decembra 1918 v Ljubljani. Je eden naših najbolj pomembnih avtorjev, ki je s svojim ustvarjanjem povzdignil slovensko književnost. Živel je ključno od pisateljevanja. Pisal je pesmi, črtice, novele, povesti, romane, drame, eseje, satire in politične stranke. Loteval se je problemov umetništva, socialnih krivic in napak sodobne družbe. Njegova dela so: roman Na klancu, Hlapec Jernej in njegova pravica, Za narod blagor, Erotika, Martin Kačur, Moje življenje,...

Črtica:

Je zelo kratka pripoved, ki govori o enem osebnem doživetju. Avtor zaporedja ne opisuje zelo natančno, ampak se bolj posveti čustvenemu razpoloženju glavne osebe. Cankar v mnogih črticah zajema spomine svojega otroštva in mladosti ter z veliko ljubeznijo opisuje svojo mater. Črtice so avtobiografske.

OTON ŽUPANČIČ:

Pesnik Oton Župančič je bil mojster poezije. Rodil se je leta 1878 na Vinici. Umrl pa je leta 1949. Na Dunaju je študiral zemljepis in zgodovino, vendar študija ni dokončal. Izdal je v pesniških zbirk: Čaša Opojnosti, Čez plan, V zarje Vidove,... Za otroke pa je izdal: Pisanice, Lahkih nog na okrog, Sto ugank in Ciciban.

JOSIP MUREN - ALEKSANDROV:

Je eden izmed pesnikov in je osrednji predstavnik impresionizma. Rodil se je v Ljubljani 1879. Študiral je na Dunaju, vendar je študij zapustil zaradi bolezni. Umrl je leta 1901 v Ljubljani. Pisal je ljubezenske, razpoloženske in osebno izpovedne ter kmečke pesmi.

DRAGOTIN KETTE:

Rodil se je leta 1876 v Premu pri Ilirski Bistrici. Zaradi ne plačane šolnine je moral prekiniti šolanje v Ljubljani, zato je maturo naredil z 1 letno

zamudo v Novem mestu. Zbolel je za jetiko in je leta 1899 umrl v Ljubljani. Njegova dela so: Šivilja in škarjice, Poezije,...

SREČKO KOSOVEL:

Srečko Kosovel se je rodil leta 1904 v Sežani in umrl leta 1926 v Tomaju. Umrl je zgodaj. Pisal je razpoloženjske pesmi na impresionistični način. Ko je končal osnovno šolo, je začel obiskovati realko v Gimnaziji. Po maturi se je vpisal na slavistko in romanistko, a študija ni dokončal. Umrl je mlad, za meningitisom.

CIRIL KOSMAČ:

Rodil se je 28.10. 1910 ob Idrijci, umrl pa 28.1.1980. V svojih knjigah je največ pisal o rodnem kraju, stiskah, upanju ter smrti. Ciril je bil mlad, živ fant. Umrl je, ko se je ponesreči ustrelil v glavo.

SVETLANA MAKAROVIC:

Po rodu je Mariborčanka, leta 2009 pa je praznovala 70 let. Mladost je preživljala v Ljubljani, kjer so živeli zelo revno. V šoli ni bila odličnjakinja, izjemno uspešna je bile pri ruščini. Zelo sta jo veselila slikanje in modeliranje, zato se je sprva vpisala na srednjo šolo za umetno obrt, od tam na gimnazijo, kjer ji ni ugajalo, zato se je prepisala na vzgojiteljsko šolo. Potem prične študirat psihologijo, pa umetnostno zgodovino, pa italijanščino in nazadnje pristane na igralski akademiji. Zaradi uporništva prave službe ne dobi ali je noče, zato od leta 1970 ustvarja kot svobodna umetnica. Svojo prvo pesem objavi pri 17, stara 25 let pa že objavi prvo pesniško zbirko. Ima eno najobsežnejših bibliografij na Slovenskem, preko 300 del. Živi samotarsko, svobodno življenje, brez omejitev, brez predsodkov in brez pretvarjanja. Je ljubiteljica živali, posebno mačk.

PRIREDNO ZLOŽENA POVED:

Stavka sta v **enakem** razmerju. Pomen se v priredno zloženi povedi ne spremeni, kljub temu, da izpustimo stavek. Grafično uprizorimo priredno poved s **S+S**.

- Mama je šla v trgovino in kupila kruh. = Mama je šla v trgovino. Kupila je kruh.

VEZALNO PRIREDJE:

Pri vezalnem priredju povezujemo z veznikom **in, ter, pa** dva enakovredna stavka, ki govorita o dogodkih, ki sta **potekala hkrati ali eden za drugim** in sta zapisa **enakovredna**. Med stavkoma **ne stoji** vejica.

- Jeseni pogosto dežuje in piha močan veter.
- Poletje se je končalo in začela se je jesen.

STOPNJEVALNO PRIREDJE:

Za stopnjevalno priredje gre kadar z veznikom **ne samo - ampak tudi, ne le - temveč tudi, ne samo - marveč tudi** povežemo dva enakovredna stavka. Stavka govorita o dogodkih, ki **potekata hkrati ali eden za drugim**, vendar pisec poudari **izrazitost** ali **nepričakovanost drugega dogodka**. Med stavkoma **stoji** vejica.

- Anja je ne samo prebrala knjigo, ampak je tudi odgovorila na vprašanja.

LOČNO PRIREDJE:

Za ločno priredje gre kadar zveznikom **ali, ali pa, ali - ali** povežemo dva enakovredna stavka. Stavka govorita o dogodkih, ki **potekata hkrati**, vendar se bo uresničil le eden od njih. Med stavkoma **ne stoji** vejica.

- Pot lahko nadaljujemo navzgor ali pa se obrnemo navzdol.

PROTIVNO PRIREDJE:

Kadar z veznikom **a, ali, pa, toda, vendar, samo, le, temveč, marveč, ampak** povežemo dva enakovredna stavka, govorimo o protivno priredje. Stavka govorita o dogodkih, ki sta **drug z drugim v nasprotju** ali se med seboj **razlikujeta**. Med stavkoma **stoji** vejica.

- Vreme nam je letos prizaneslo, toda vsako leto je bolj nepredvidljivo.

POSLEDIČNO PRIREDJE:

Kadar z veznikom **zato** povežemo dva enakovredna stavka in je **drugi stavek posledica prvega stavka**, govorimo posledičnem priredju. Med stavkom **stoji** vejica.

- Potovala sem več dni, zato sem bila utrujena.

POJASNJEVALNO PRIREDJE:

Kadar z veznikom **saj, kajti, namreč, in sicer, to je**, povezujemo dva enakovredna stavka govorimo o pojasnjevalnem priredju. **Prvi** stavek je **trditev**, **drugi** stavek pa je **pojasnilo oz. dokaz prvega stavka**. Med stavkoma **stoji** vejica.

- Na tekmovanju smo bili zelo uspešni, saj smo zasedli prvo mesto.

SKLEPALNO PRIREDJE:

Kadar z veznikoma **torej** in **zatorej** povežemo dva enakovredna stavka govorimo o sklepalnem priredju. V **prvem** stavku navedemo **dejstva oz. dokaze**, v **drugem** pa predstavimo **trditev oz. povemo kaj smo na podlagi dejstev sklepali**. Med stavkoma **stoji** vejica.

- Prebrala sem članek o vesoljskih tehnologijah, torej tudi vi temu vprašanju namenjate veliko pozornost.

S - ZGRADBA:

S - stavek

+ - priredno razmerje

/ - podredno razmerje

S + S - priredno razmerje med stavkoma

VEZAJ (-):

Je ločilo, ki ga uporabljamo:

- Kadar iz več besed zlagamo nove besede (*rumeno-moder pulover*)

- Kadar je prva sestavina besede zapisana s številko (*15-letnica, 5-krat, 80-kilometrsko*)
- Kadar je prva sestavina besede zapisana s črko (*C-vitamin, b-razred*)
- Med kratico pisano z velikimi črkami in med končnico pisano z malimi črkami (*EU-ja, RTV-ja*)

POMIŠLJAJ (-):

Je ločilo, ki ga uporabljamo ko:

- Poudarjeno ločuje besedo ali misel stavka (*Ti meni luč - jaz tebi ključ*)
- Zaznamuje nedokončano misel (*Molčite, drugače - !*)
- Namesto predloga do (*8.00 - 13.00, odsek Ljubljana - Trojane zaprt*)
- Pri stolpičnem naštevanju=alinejnini pomišljaj (- *Francija*)
- Pri matematiki pomeni znak minus (*69 - 45 = 54*)
- Pri navajanju temperature (- *5°C*)

TVORJENKE:

So besede, ki jih tvorimo iz drugih besed.

Primer **netvorjenk**:

- Miza
- Mesto
- Pesem

Primer **tvorjenk**:

- Pevec - tisti, ki poje
- Oblačen - tisti, ki je iz oblaka
- Pripovedovalec - tisti, ki pripoveduje
- Novodoben - tak, ki je iz nove dobe
- Osvajalec - tisti, ki osvaja
- Osrčje - to, kar je okoli srca
- Obrobje - to, kar je ob robu
- Plesalec - tisti, ki pleše
- Osončje - to, kar je okrog sonca

↙
Tvorjenka

↘
Skladenjska podstavka

Ivan Cankar - BOBI:

Obnova: Peter se je zbudil v nedeljsko jutro. Odpravil se je proti cerkvi. Po maši se je odpravil do hiše svojega prijatelja Mihčeta. Peter je mislil, da bo pri Mihčetu dobil kaj za jest, ta mu je pa samo zalučal bob. Peter je nesrečen razmišljal o mami in Francki. Odpravil se je v klanec. Ko je prišel domov, je dal sestri krof (bob), ki mu ga je vrgel Mihče. Sestra in mama sta bili zelo zadovoljni in veseli.

Ciril Kosmač - GOSENICA:

Kraj dogajanja: Zaporniška celica Regina Coeli, Rim

Čas dogajanja: 23. maj 1930

Pripovedovalec: Prvoosebni (*piše iz svojih izkušenj, tako nam bolj opiše svojo zgodbo*)

Motivi:

- Gosenica, ki žre list
- Zelena veja na drevesu
- Zapornikovo opazovanje
- Bel konj na zelenem travniku
- Poslednji list

Tema: narodnostna

Ideja/sporočilo: Vedno obstaja upanje v boju za svobodo

Obnova: V celici zapornik opazuje gosenico, ki žre list. Zunaj se pripravlja nevihta in gosenica, ki žre še poslednji list, se bo morala boriti za obstanek. Prve kaplje dežja in rahel veter povzročata težave in ko neurje naraste, gosenica pade na z lista. Zapornik dobi v sojo celico sir in dve pomaranči in nasvet, da naj ne gleda skozi okno. Spozna, da vedno in kjerkoli obstaja upanje.

Oton Župančič - ŽEBLJARSKA:

Obnova:

- 1. Kitica: *Od štirih do ene je zunaj sonce, vidijo se zelene trate, a moški in ženske ves ta čas delajo. Kljub temu, da so izmučeni, kujejo žeblje.*
- 2. Kitica: *Ob treh nadaljujejo z delom do osmih zvečer.*
- 3. in 4. Kitica: *Lirski subjekt vidi žeblje povsod : na polju, na nebu, tudi ponoči jih vidi povsod.*

- 5. Kitica: *V ogledalu vidi od dela izmučenega človeka.*
- 6. Kitica: *Gre za nestrpno ponavljanje dela.*

Pesem govori o kovanju, izmučenemu človeku, ki dela 14 ur na dan. Pesem ima zaradi številnih ponavljanj predvsem zvočni vtis.

Oblika:

- Pesem ima 6 kitic in različno dolge verze.
- Ritem: *amfibrah (U-U)* – avtor skuša ponazoriti ritem kovanja
- Rima: *Ni stalna, je zapletena*
- Geminacija: *pol treh, pol treh*
- Epifora: *.....v očeh*
.....v očeh
- Anafora: *o, kakor da.....*
o, kakor da.....
- Refren: *od štirih do ene*
od štirih do ene
- Zamolk: *žareči žebli, žebli v očeh...*

Josip Muren-Aleksandrov - KMEČKA PESEM:

Obnova:

- 1. Kitica: *Izpoveduje lepoto hiše, igrišča, cerkve.*
- 2. Kitica: *Nagovarja Alenčico in ji želi, da ji Sveti Izidor varuje hišo in igrišče.*
- 3. Kitica: *Želi jim dobre letine, zdravja očeta in bogato doto.*

Pesem že v naslovu nakazuje kmečko tematiko. V pesmi avtor idealizira kmečko pokrajino, predstavljamo si jo kot lepo, umirjeno, preprosto. Pesnik pa govori tudi o kmečkem običaju, o doti. To je premoženje, ki ga dekle ob poroki prinese v zakon.

Oblika:

- Pesem ima 3 kitice, ki so štirivrstičnice ali kvartine.
- Rima: *pretrgana (abcb)*
- Asonanca: *diši - živi*
- Okrasni pridevniki: *Lepa, bela, prelepa*
- Geminacija: *Alenčica, Alenčica*
- Anafora: *varuje....*
varuje.....
- Vzklik: *Varuje lepi dvor!*
- Ljudsko število: *tri*

Dragotin Kette - NA OTČEVEM GROBU:

Obnova pesmi:

- 1. Kitica: *Govori o tem, kako je gobar odpeljal pesnika na grob, kjer je njegov oče pokopan.*
- 2. Kitica: *Govori o tem, kako je očetu v redu v grobu, pesnik pa mora sam s svojo dušo potovati naokoli.*
- 3. Kitica: *V tej kitici sprašuje pesnik očeta, zakaj mu je govoril o sreči in da je življenje večni boj in sovraštvo.*
- 4. Kitica: *Govori o tem, kako ima pesnik rad svojega očeta, a vseeno želi, da ostane v grobu.*

Pesnik toži o razmerah v katerih živi, življenje se mu ne zdi lepo, izsiljevali so se.. očetova smrt se mu zdi rešitev za ta čas.

Oblika:

- Pesem je sonet, ker ima dve kvartini in dve tercini.
- Rima: *oklepajoča (abba)*
- Ritem: *jamb (U -)*
- Okrasni pridevki: *Mračni, zeleni, senčni*
- Aliteracija: *pot potujem*
- Geminacija: *spavaj, spavaj*
- Anafora: *Brez.....
Brez.....*
- Vzklik: *Sen je, sin!*
- Onomatopoiija: *Ah*
- Nagovor: *Zakaj si pravil, otec mi nekdam o svetski sreči, otec?*
- Nasprotje: *Ljubim te - ne želel bi ti spet iz groba ven.*
- Zamolk: *Življenje je sovraštvo, večni boj..*

Srečko Kosovel - KONS 4:

- Pesem je konstruktivistična. Sestavljena je iz verzov, ki so samostojni in šele ko spoznaš in razumeš verze jih lahko združiš v celoto, ki ima sporočilo.

UČNI LIST

Karel Destovnik-Kajuh - JESENSKA:

Obnova:

- 1. Kitica: *Spomin domačinov na prihajajočo pomlad.*
- 2. Kitica: *Govori o hrepenenju, da bi dočakali jesen.*
- 3. Kitica: *Njihova okolica kaže na očitno.*
- 4. Kitica: *Dočakali so svobodo.*

Pesem govori o hrepenenju po jeseni, svobodi, starosti. Dogaja se med 2. Svetovno vojno v partizanski enoti.

Boris A. Novak - NARCIS IN EHO:

Obnova:

- 1. Kitica: *Pesem govori o Narcisu, ki sliši tihi glas vile, ki je postala zakleta v odmeve in lebdenje.*
- 2. Kitica: *Narcis gleda svojo podobo na vodni gladini, je nenavadno lep, a ga boli, ker se je zaljubil sam vase.*
- 3. Kitica: *Narcis govori o sebi, o svoji beli koži in o smrti, ki bo zanj ostala na vodni gladini.*
- 4. Kitica (sporočilo pesmi): *Če ljubiš sam sebe, ne moreš pričakovati, da te bodo ljubili tudi drugi.*

Oblika:

- Pesem je **dvodelna**. Zadnja beseda v verzu ima svoj par v drugem stolpcu in zveni kot **odmev**. Pesem je **sonet z odmevom** za katerega je značilno, da ima odmev, kljub enakemu zvenu različen pomen. Tematika je **ljubezenska** (ljubezen do samega sebe).
- Primera: *Z glasom tihim kakor svila, moja koža bela roža snežna*
- Poosebitev: *Voda je tako brezdanja*
- Aliteracija: *Vseeno voda, sama sebi*
- Anafora: *In.....
In.....*

Gregor Strniša - ORION:

Obnova:

- 1. Kitica: *Tudi ko njiju več ne bo, bo Orion še vedno sijal.*
- 2. Kitica: *Zeleni hrast bo postal temno drevo, ostal bo kot temačen spomin, ker njiju več ne bo.*
- 3. Kitica: *Čez 100 let bodo zvezde ostale, le mlad par bo drug.*

- 4. in 5. Kitica: *V pomladno večer bo Orion sijal, mlado deklico prevzemajo njegova oddaljenost, lepota in sijaj.*
- 6. Kitica: *Ženski subjekt pravi, naj jo moški iskreno/pristno poljubi.*
- 7. Kitica: *Orion bo ostal, ko ne bo več niti narave niti ljudi.*
- 8. Kitica: *Opisana je lepota, oddaljenost in sijaj Orion.*

Sporočilo: Človek je minljiv, vesolje ostane, ljubezen pa je večna, ker je prav tako skrivnostna kot vesolje.

Oblika:

- Okrasni pridevki: *modrem nebu, Zeleni hrast, srebrna luč, pomladni mrak,...*
- Primera: *Prav tako kot jaz morda, Šumel bo v vetru kot teman spomin*
- Poosebitev: *bo trepetala istih zvezd srebrna luč*
- Ponavljanje: *Čez tisoč let*
- Refren: *Kako je daleč, kako je lep, kako sije njegovih sedmero zvezd!*
- Asonanca: *bo - nocoj, sijal - svetel, noč - drevo, spomin - njim, luč - drug, mrak - sijal*
- Anafora: *Kako.....
Kako.....*

Svetlana Makarovič - ODŠTEVANKA in Tone Pavček - PESEM O ZVEZDAH:

UČNI LIST

Kajetan Kovič - POPOLDAN:

Obnova:

- 1. Kitica: *Pesnik opisuje popoldan, ki je enak ostalim.*
- 2. Kitica: *Govori o vsakdanjiku, ki teče po svoji poti. Življenje ljudi je pusto.*
- 3. Kitica: *Življenje je monotono in nikamor ne teče. Človek je nepomemben.*

Oblika:

- Pesem ima 3 kitice, ki so štirivrstičnice ali kvartine.
- Okrasni pridevki: *Skrben, zeleni*

- Poosebitve: *Zeleni tramvaj čaka, popoldne bo kot skrbni referent podpisal*